

robitl přezkoumání a přísluší mu jen v mezích stížnosti zabývatí se ná spor vznesenou otázkou, zdali v daném případě týdenní mzdový výkaz za dobu od 30. dubna do 6. května 1927, obsahující přihlášku Imrika Janiče, byl zaslán pojišťovně do tří dnů příštího týdne.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 31. května 1930, č. 8989/30.)

K pojmu zemědělského zaměstnance.

Pro vyřešení sporné otázky, zda k pojištění Anežky Vítkové je příslušnou stěžující si pojišťovna či zemědělská pojišťovna v Opočně, je rozhodným předpis § 25 zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., jenž v odst. 1. stanoví, že zaměstnanci zemědělstí a lesní, kteří nejsou pojištěni u žádné z nemocenských pojišťoven, uvedených v §§ 26 až 29, jsou pojištěni u zemědělské nemocenské pojišťovny, v jejímž obvodu vykonávají práce nebo služby uvedené v § 2.

Podle stálé judikatury tohoto soudu, jež došla výrazu zejména v nálezech tohoto soudu Boh. A 2225/25, 2747/25, 3212/24 a 3226/24, jest rozuměti pojištěncem zemědělským a lesním takového zaměstnance povinně pojištěného, jenž koná práce v podniku zemědělském nebo lesním, t. j. v takovém, jehož předmětem je zužitkování, resp. vzdělávání půdy zaměstnavatelovy k docílení plodin (rostlinných surovin). Tento právní názor byl sice vysloven za platnosti nemocenského zákona z r. 1888 a k výkladu jeho § 12, kdežto dnešní spor jest posuzovati podle shora citovaného zákona č. 221/1924, než oba tyto zákony užívají stejného výrazu ve spojitosti podstatně stejné a zákon č. 221/1924 nemá ustanovení, jež by tomu bránilo, aby právního výkladu, uvedeného v citovaných nálezech, nebylo použito plně i na pojištění podle tohoto zákona. Opírajíc se o tento § 25, naříkané rozhodnutí zakládá svůj výrok, že A. V. podléhá pojištění u zemědělské nemocenské pojišťovny v Opočně o skutkové zjištění, že je zaměstnána v ý h r a d n ě v p o l n í m h o s p o d á r s t v í Václava Klimeše. Toto zjištění je v soulase se spisy, neboť taktó seznala zaměstnankyně sama a také četnická stanice v Machově k vyzvání úřadu vyšetřila a oznámila, že A. V. je u V. K. v B. zaměstnána jako služebná od 15. května 1927, a to výhradně při uklízení dobytka a při polním hospodářství. Tvrdí-li stěžující si pojišťovna teprve ve stížnosti, že zaměstnankyně ta byla zaměstnána většinou jako chůva u dětí V. K., jest přednes ten v rozporu se spisy.

Nesprávné právní posouzení případu spočívá podle názoru stížnosti v tom, že žalovaný úřad neuznal za směrodatnou okolnost, že V. K. především provozuje živnost hostinskou, řeznictví a uzenářství, jichž provoz je prý hlavním předmětem jeho výživy, kdežto obdělávání polí tvoří jen nepatrnou část jeho příjmu, zvláště když výnos polí těchto by vůbec k výživě jeho rodiny nestačil. Nemůže prý proto býti hospodářství jeho považováno za jeho zaměstnání hlavní, jež by zakládalo příslušnost v něm zaměstnaných osob u zemědělské nemocenské pojišťovny. Náhled tento nemá opory v zákoně. Při hodnocení povahy podniku s hlediska § 25 rozhodují, jak vpředu vyloženo, pouze o b j e k t i v n í znaky podniku samého, t. j. zda předmětem podniku je zužitkování či vzdělání půdy zaměstnavatelovy k docílení plodin, nikoli však subjektivní moment a nahodilá okolnost, že zaměstnavatel je majitelem několika podniků a že polní hospodářství není jeho zaměstnáním hlavním. Ve spisech jest zjištěno, že V. K. je majitelem 4 kusů hovězího dobytka, 1 koně a obhospodařuje vlastních 22 korečů polí, že je tedy majitelem polního hospodářství. Netřeba zajisté bližšího výkladu, že polní hospodářství zůstává zemědělským podnikem, i když hospodář jest ještě majitelem podniku jiného, v daném případě majitelem živnosti

hostinské, řeznictví a uzenářství (srovnej nález Boh. A 5226/24). Právním proto neposoudil žalovaný úřad daný případ s hlediskem stížností uplatňovaných.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 6. září 1950, č. 15.975/50.)

K §§ 17 a 194 zák. č. 221/1924 Sb. z. a n. — Příhláška či odhláška musí nemocenskou pojišťovně skutečně dojít a nestačí pouhý průkaz zaměstnavatelův o jejím odeslání.

Stěžovatel během řízení netvrdil, že odhlášky zmíněných zaměstnanců k pojišťovně skutečně došly, naopak v podání ze dne 27. října 1926 sám uvedl, že se odhlášky na poště ztratily, což také pojišťovna připustila, dlužno proto mít za nesporné, že ony odhlášky k pojišťovně vůbec nedošly. Po stránce právní se vývody stížnosti zahrocují v právní názor, že k splnění odhlašovací povinnosti, jak ji stanoví § 17 cit. zák., stačí, byla-li odhláška v zákonné lhůtě odevzdána poštovní dopravě, aniž záleží na tom, zda pojišťovně skutečně došla. Ustanovení tohoto obsahu cit. zákona č. 221/1924 nemá, zejména není ustanovení takové v § 17, jenž předpisuje, že přihlášku (odhlášku) jest učiniti u příslušné nemocenské pojišťovny. Předpis § 194 cit. zákona — který tu asi má stěžovatel na mysli — stanoví, že lhůtu podle tohoto zákona je považovati za zachovánu, bylo-li v ní podání prokazatelně odevzdáno poště nebo telegrafu. Předpis ten však předpokládá, že podání na místo podací zákonem určené — jímž je v daném případě vzhledem k předpisu § 17 nemocenská pojišťovna — skutečně došlo. Názor ten vyslovil nejvyšší správní soud již ve svém nálezu Boh. A 7929/29 a trvá na něm i v tomto případě, odkazuje podle § 44 jedn. řádu na bližší odůvodnění uvedeného nálezu.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 11. září 1950, č. 14.255/50.)

Pensijní pojištění.

(Podává odborový přednosta dr. Bronislav Wellek.)

Výklad ustanovení § 73, odst. 7., posl. věty zákona č. 89/1920.

Rozhodnutím ze dne 15. února 1928, č. 1645-IV/5, vyslovilo minist. soc. péče, změnivši k odvolání firmy J. O. v Praze rozhodnutí zemské správy politické v Praze ze dne 16. února 1927, č. 62.487, že F. C. v zaměstnání u jmenované firmy v době od 22. února 1925 do 12. června 1925 nepodléhal pojistné povinnosti podle § 1 zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., ježto nebyl k firmě v poměru služebním (§ 1151 všeob. obč. zák.), takže chybí nezbytný předpoklad pro pojistnou povinnost, stanovený v cit. § 1, odst. 1.

Na toto rozhodnutí podal stížnost Všeobecný pensijní ústav v Praze.

Žalovaný úřad v odvodním spise namítá, že stížnost jest pro nedostatek předpokladů § 2 zákona o správním soudě nepřijatelná, poněvadž naříkaným rozhodnutím nebylo nijak zasazeno do subjektivních práv stěžující si strany. Poukazuje na § 73, odst. 7., pens. zákona, podle něhož po vzniku pojistné události veškeré ohlášky podle odstavce 1. a 2. tohoto paragrafu jsou nepřijatelné, a míní, že Zemská úřadovna I. Všeob. pensijního ústavu, řídící se tímto ustanovením, nepřijala ani firmou zaslou částku k náhradě prémie za zemřelého F. C., že neměla proto ani vydávati výměr o jeho pojistné povinnosti, který vzhledem k citovanému zákonnému předpisu je významu pouze akademického.

Nejvyšší správní soud nemohl názoru tomu přisvědčiti.